

'T IS WEER VOORBIJ, DIE MOOIE ZOMER

Voor een vakantie met droog weer en veel zon hoefde je dit jaar niet ver gaan. Zelf trokken wij door Nederland en met name door het fraaie Limburg. Het werd een mooie reis en bij terugkomst vertelde ik er enthousiast over. Ook aan mijn buurman, maar hij verraste mij met een slotvraag: wat was dan je mooiste ervaring? Een top-tien is niet zo moeilijk, maar de allermooiste aanwijzen is knap lastig. Wat maakte de meeste indruk?

Op vakantie gaan kan op veel manieren. Het woord komt uit het Latijnse “vacare” en staat voor “leeg” of “vrij zijn”. Je zou “loslaten” daar aan toe kunnen voegen. Het komt erop neer dat er even geen verplichtingen zijn. Het Hebreeuwse woord Sabbat sluit hierop aan en betekent stoppen of ophouden. Ieder vult dat naar eigen wens in: actief of juist niet, alleen of met elkaar? Wil je vooral ontspannen, ga je voor het ultieme genieten of toch maar op avontuur? Denk je meer aan verinnerlijking? Het uitgangspunt is steeds hetzelfde: alles in de pauzestand en even-geen-verplichting.

Wandel- en fietstochten zijn al jaren in trek en gaan aardig richting vacare. Als je de behoefte hebt die periode ook te benutten om dichterbij jezelf te komen zijn “pelgrimsroutes” een optie. Het spreekt steeds meer mensen aan en op zo’n route tref je zowel de toerist of avonturier als ook de pelgrim-reiziger. Er zijn veel wandelaars die hier een zoektocht naar zingeving (in het leven) aan koppelen. Deze manier van reizen heeft het werkwoord “pelgrimeren” opgeleverd: een periode van loslaten en deuren openen. Het bereiken van een zekere bestemming lijkt het doel, maar voor de meesten is de reis zelf minstens zo waardevol.

“El Camino” is in Europa wellicht de bekendste wandeltocht. Van oorsprong is het een middeleeuwse pelgrimstocht naar Santiago de Compostela. In heel Europa zijn er “aanlooproutes” die leiden naar de Spaanse stad die vernoemd is naar Sint Jacob (de apostel Jacobus). Omdat het ook is uitgegroeid tot een culturele uitwisseling tussen mensen uit heel Europa en de wereld heeft deze wandelroute de status verkregen van Unesco-werelderfgoed. El Camino verbindt.

Wat de intentie ook is, rustpunten op lange wandeltrajecten zijn noodzakelijk om te voorkomen dat de aandacht te zeer naar overleven gaat. De “herbergen” liggen op logische en haalbare

afstand van elkaar. Maar ook onderweg kun je een rustig plekje opzoeken om te herladen en energie op te doen alvorens weer verder te trekken.

Op onze eigen “ontdekkingstocht” wandelden wij deze zomer door het gezellige centrum van Roermond. Omdat de deur wijd open stond gingen wij de fraaie Sint Christoffelkathedraal binnen. De hectiek van het stadscentrum verstomt abrupt. Je komt ogen tekort tussen een veelheid aan religieuze kunst, symboliek en prachtige raampartijen. Een sfeer die je doet fluisteren en achter elk object zit een verhaal. Als enige locatie buiten Santiago bevindt zich hier bijvoorbeeld een armreliëkhouders met daarin een deel van het stoffelijk overschot dat aan apostel Jacobus toegeschreven wordt. De bijl bovenop de reliëk symboliseert het martelaarschap. Volgens een legende heeft de apostel na omwegen in Santiago zijn definitief graf gekregen en zo is het Nederlandse Roermond met de bedevaartplaats Santiago verbonden. Kortom, dit Godshuis imponeert. De intentie is mooi en oprecht, maar is dit alles wel de bedoeling? Het kan ook afleiden van de oorspronkelijke boodschap.

Aan het slot van ons bezoek spraken wij bij de ingang één van de gastheren. Het kerkgebouw ligt aan een traject van het Sint Jacobspad dat Limburg doorkruist. Deze wandeltocht is maar liefst 220 kilometer lang. Gaande het gesprek vertelde hij tot mijn verbazing over een appartement in het kerkgebouw. Wij moeten eraan voorbij zijn gegaan. Als de kerk gesloten is kun je de sleutel van de toegangsdeur nota bene afhalen bij een hotelbalie om de hoek. Het verblijf is gratis, maar je kunt ook met een klein bedrag vrijwillig bijdragen. De pelgrim-reizigers, die op weg zijn naar Santiago de Compostela, kunnen gebruik maken van het appartement. Het woord “Compostela” is eigenlijk een samenvoeging van de Spaanse woorden voor veld of (platte-) land en ster. Op z'n Hollands gezegd: hemel en aarde. Pelgrims dragen een Jacobsschelp als herkenningsteken en als een eenvoudig stuk gereedschap. Je ziet hiervan de afbeelding op stoeptegels in Roermond. Daar wijzen de stralen in de richting van de route.

In de Sint Christoffelkathedraal komen twee verhalen samen. Naast de functie, die de kerk vervult aan het Jacobspad, verwijst de naam van de kerk naar de beschermer van alle reizigers. Christoffel is officieel weliswaar geen katholieke patroonheilige meer, maar staat voor velen symbool voor bescherming onderweg. Hij is “de veerman zonder brug of boot” en draagt de reiziger veilig naar de overkant van een rivier.

Een vergelijking met het eigen dagelijks leven ligt voor de hand. Naarmate ik mij er meer in verdiepte, besepte ik dat het verscholen appartement in de Christoffelkathedraal meer is dan zomaar een hotelkamer in het drukke centrum van Roermond. Het is omringd met historie, rijkdom en verhalen. Pelgrims kunnen er terecht voor rust en voeding, maar bovenal staat het symbool voor waar het ten diepste voor ons allemaal om gaat.

De één gaat zijn of haar weg als seculiere pelgrim, de ander zoekend en misschien meer als pelgrim met een religieuze insteek. Beiden ervaren op hun pad zowel pieken als dalen. Er zijn perioden van vreugde en vrede, maar ook van uitdaging en beproeving. Naast die realiteit dragen hectiek en afleiding ook niet bij wanneer je naar iets als verdieping en zingeving zoekt. Sterker, het doet je afdwalen.

Vacare: druk op die pauzeknop, want voorbij de hectiek van de dag en ook voorbij alle afleiding, daar wacht de pelgrim zijn of haar “herberg”. Het kan ook een moment zijn, maar daar is de plek of loopt het pad, waar de reiziger Hem vinden kan als brug en metgezel.

*ga met God
en Hij zal
met je zijn
jou nabij
op al je wegen
met zijn raad
troost
en zegen*

Dit gedicht is het eerste couplet van een lied. Het is te beluisteren via
YouTube:

<https://youtu.be/9Cxcqu3U5Hc?is=jgHpBWIBGVQflgS->

PS: Bovenstaand "Actueel-artikel" is geplaatst door de Actueel-redactie Gemeente Haarlem.
Column door: Harm de Vries.

23. oktober 2026

